

HODNOCENÍ ČINNOSTI STRAN A VYBRANÝCH INSTITUCÍ

Ve dnech 21. 1. - 28. 1. 2002 uskutečnilo Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologického ústavu AV ČR své pravidelné měsíční šetření názorů obyvatelstva ČR v rámci výzkumu *Naše společnost 2002*. Osloveno bylo na základě kvótního výběru celkem 1020 osob starších 15ti let. (Text obsahuje základní data za soubor voličů, analýzy na dílčích souborech jsou uváděny pouze při dostatečném počtu respondentů.)

Ve svém lednovém šetření položilo CVVM SoÚ AV ČR dotázaným následující otázku: **“Jak byste hodnotil činnost následujících politických stran a institucí v posledních dvanácti měsících? Známkujte jako ve škole, kde jednička je nejlepší, pětka nejhorší ocenění.”** Získané výsledky seřazené od nejlepšího hodnocení k nejhoršímu jsou uvedeny v tabulce č.1.

Tabulka č. 1: Hodnocení politických stran a vybraných subjektů (v %)

	1	2	3	4	5	Průměr
Tisk, rozhlas, televize	7	37	36	11	5	2.70
Prezident	10	33	27	15	11	2.84
ČSSD	6	30	30	20	8	2.92
Vláda	4	28	38	20	6	2.97
Předseda Senátu	5	23	33	16	8	3.00
Předseda Poslanecké sněmovny	5	20	36	24	15	3.16
KDU - ČSL	5	17	36	24	9	3.17
Předseda vlády	7	22	26	24	15	3.22
Poslanecká sněmovna	1	18	42	24	10	3.25
ODS	5	18	29	25	16	3.31
Unie svobody	4	17	25	24	20	3.44
Senát	2	14	32	25	16	3.44
KSČM	4	12	19	23	32	3.75

Pozn.: Údaje v tabulce nezahrnují odpovědi „neví“

Rozdílnost hodnocení sledovaných subjektů v rámci sociodemografických skupin uvádí následující přehled:

Prezident republiky získal dobré hodnocení (známky 1 a 2) častěji mezi mladými ve věku 15 až 29 let, studenty, lidmi s dobrou životní úrovní a příznivci ODS, US a KDU-ČSL. Negativní hodnocení (známky 4 a 5) jsme častěji zaznamenali u důchodců, lidí se špatnou sociální situací a voličů KSČM.

Předsedu Poslanecké sněmovny hodnotí nadprůměrně lépe podnikatelé, dotázaní s dobrou životní úrovní a voliči ODS, hůře důchodci, nezaměstnaní, lidé se špatnou životní úrovní a voliči KSČM.

Předseda vlády získal lepší ohodnocení od lidí starších 60 let, dotázaných se základním vzděláním a voličů ČSSD, horší zejména od Pražanů a sympatizantů ODS a US.

Pohled na vládu nevykazuje z hlediska sociodemografických diferencí mnoho odlišností. Lépe je přirozeně hodnocena voliči ČSSD, častěji negativního ohodnocení se jí dostává od důchodců, nezaměstnaných, u dotázaných se špatnou životní úrovní a příznivců ODS a US.

Poslaneckou sněmovnu nadprůměrně lépe hodnotí voliči ČSSD, hůře Severočeši, lidé se špatnou životní úrovní a příznivci KSČM.

Činnost Senátu je častěji pozitivně vnímána mezi vysokoškolsky vzdělanými lidmi, dotázanými s dobrou životní úrovní a sympatizanty US a KDU-ČSL, častěji negativně pak mezi potenciálními voliči KSČM a lidmi se špatnou sociální situací.

ČSSD posuzují příznivěji voliči ČSSD, naopak relativně horšího ocenění se jí dostává mezi lidmi ve věku 30 - 44 let a u dotázaných starších 60 let.

Činnost ODS je relativně lépe hodnocena dotázanými ve věkové kategorii 30 až 44 let, lidmi s dobrou životní úrovní, duševně pracujícími, zaměstnanci v nedělnických profesích, podnikateli, vysoce kvalifikovanými pracovníky a vysokoškolsky vzdělanými respondenty. Horší hodnocení je častější u lidí starších 45 let, důchodců, manuálně pracujících, lidí se špatnou životní úrovní a přívrženců ČSSD, KSČM a KDU-ČSL.

Unie svobody lépe hodnotí mladí ve věku 20 - 29 let, lidé s dobrou životní úrovní a potenciální voliči KDU-ČSL a US. Negativní hodnocení jsme častěji zaznamenali u důchodců, lidí s horší sociální situací a stoupenců ČSSD a KSČM.

Také hodnocení KDU-ČSL závisí hlavně na životní úrovni dotázaného a politických preferencích. Strana je pozitivněji vnímána lidmi s dobrou životní úrovní a voliči US a KDU-ČSL, naopak horší pohled je patrný u dotázaných se špatnou životní úrovní a příznivců KSČM.

KSČM získala nadprůměrné hodnocení přirozeně mezi voliči KSČM, dále mezi důchodci, Severočechy, manuálně pracujícími, lidmi se základním vzděláním a špatnou životní úrovní. Častěji špatné mínění deklarovali lidé ve věku 15 až 44 let, respondenti s vyššími stupni vzdělání (SŠ, VŠ), zaměstnanci v nedělnických profesích, studenti, podnikatelé, duševně pracující, lidé s dobrou životní úrovní a voliči ODS, US a KDU-ČSL.

Média jsou lépe hodnocena studenty, mladými lidmi ve věku do 29 let a respondenty se základním vzděláním. Častěji negativní postoj je patrný u sympatizantů KSČM.

Podobně formulovaná otázka byla pokládána v letech 1996, 1998, 1999 a 2001. Porovnání výsledků přináší tabulka č.2.

Tabulka č. 2: Průměrné známky udělené vybraným subjektům - srovnání 1996 až 2002

	1996	1998	1999	2001	2002
Tisk, rozhlas, televize	2.51	2.67	2.69	2.66	2.70
Prezident	1.90	2.57	3.25	2.99	2.84
ČSSD	2.76	2.78	3.59	3.14	2.92
Vláda	2.88	2.95	3.51	3.14	2.97
Předseda Senátu	x	x	x	3.11	3.00
Předseda Poslanecké sněmovny	2.78	3.03	3.60	3.24	3.16
KDU - ČSL	2.86	3.62	3.28	3.19	3.17
Předseda vlády	2.79	2.88	3.56	3.27	3.22
Poslanecká sněmovna	x	3.25	3.67	3.34	3.25
ODS	2.95	3.16	3.67	3.29	3.31
US	x	3.77	3.57	3.45	3.44
Senát	x	3.69	4.05	3.52	3.44
KSČM	x	3.66	3.73	3.91	3.75

Z tabulky je zřejmé, že ve srovnání s loňským a ještě výrazněji s rokem 1999 došlo prakticky u všech sledovaných subjektů k poměrně zřetelnému zlepšení hodnocení (jistou výjimku zde tvoří ODS a média, jejichž výsledná „známka“ se oproti roku 2001 o poznání zhoršila). Pohled na většinu sledovaných institucí je nicméně nadále horší než v roce 1998 a zejména v roce 1996.